

ချွေးအောင်:ချွေးထုတ်ခြင်းအကြောင်းသိကောင်းစရာ

ဒေါ်နေနေနိုင်ရည်

လ/ထည့်ကြားရေးမှူး(ဖွံ့ဖြိုးရေး)

တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာန

မေ:--ဆရာမ မဂ်လာပါရှင် -

ဖြေ----မဂ်လာပါကွယ်

မေ:----ခုတစ်ပတ် “သုတအဖြာဖြာတိုင်းရင်းဆေးပညာအစီအစဉ်” မှာတင်ဆက်မဲ့အကြောင်းအရာကို ပြောပြောပေးပါအုံးရှင်---

ဖြေ----ခုတစ်ပတ် သုတအဖြာဖြာတိုင်းရင်းဆေး အစီအစဉ်မှာ တင်ဆက်မဲ့အကြောင်းအရာကတော့ ‘ချွေးအောင်:ချွေးထုတ်ခြင်းအကြောင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်ကွယ်’ ----

မေ: -----ဟုတ်ကဲ့ပါ - မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးပညာမှာ ပါတ်တွေကို ညိုနှင့်:ကုသပေးတဲ့ ကုထုံးစနစ် တစ်ရပ်ပါဝင်တယ်လို့ ကြားဖူးပါတယ်ရှင် - အဲဒါကိုလည်း ရှင်းပြောပါအုံးရှင် -----

ဖြေ ----- ပါတ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ ဒေသနာနယဆေးပညာက အဓိကကျလှတဲ့ ပထီ၊ အာပေါ့၊ တေဇာ၊ ဝါယောနဲ့ အာကာသဆိုတဲ့ ဓာတ်ငါးပါးကို ဆိုလိုတာဖြစ်ပါသည်၊ လူသားတွေအပါအဝင် သက်ရှိသက်မဲ့မှုန်သမျှ ဒီဓာတ်ငါးပါးနဲ့ ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ထားတာပါ။ ဒီဓာတ်တွေ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ ဘယ်ဓာတ်လို့နေသလဲ ဘယ်ဓာတ်လွန်နေသလဲ စသည်ဖြစ်ပေါ့လေ ကြည့်ရ ပါတယ်။ ကြည့်ရှု၊ နားထောင်းကိုင်ဆောင်၊ နှိပ်ကြည့်၊ မေးဘီ၊ ဆင်ခြင်း၊ ဆိုတဲ့အတိုင်း ရောကါစေအနာ ကို စစ်ဆေးရှာဖွေ ဖော်ထုတ်ကြရပါတယ်။ ဒီလိုဖော်ထုတ်နှင့်မှုသာ အနာရောကါနဲ့ ဆေးတည့်အောင် ကုသပေးနိုင်မှုဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဓာတ်တွေကို ညိုနှင့်:ကုသတတ်ဖို့ အရေးကြီးလုပါတယ်။ မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးပညာဟာ အလွန်တရာ နက်နဲ့ခက်ခဲပြီး သိမ်မွေ့နက်ရှိုင်းတဲ့ သဘောသဘာဝ ရှိတဲ့ ဆေးပညာတစ်ရပ်လည်းဖြစ်ပါတယ်။

မေ:--- ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာမ ချွေးအောင်: ချွေးထုတ်တာတွေကို တိုင်းရင်းဆေးရုံးဆေးခန်းတွေမှာ အသုံးပြုတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ တိုင်းရင်းဆေးပညာအရ ရှင်းပြောပါအုံးရှင်း။

ဖြေ----- အခုတင်ပြမဲ့ ကုထုံးဆိုတာ အာကာသဖွင့် ကုထုံးဖြစ်ပါတယ်။ အဖွင့်ကုထုံးဆိုတာ ဆိုပိတ်ပတ်ဖွဲ့ နေတာတွေကို ဖွင့်တာပါ။ ဥပမာ အနေနဲ့ တင်ပြရရင် ချွေးထုတ်တာ၊ အန်ဆေးပေးတာ၊ ဆီးချုပ်တာ၊ ဝမ်းချုပ်များနှင့်တာ စတဲ့စနစ်မျိုးကို သုံးပြီး ခန္ဓာကိုယ်ထဲက မလိုအပ်တဲ့ အညစ

အကြေးမလတွကို ထုတ်ပစ်တဲ့ နည်းပါ။ အဲဒီအကာသဖွင့် ကုထုံးထဲက တစ်ခုအပါ အဝင် ဖြစ်တဲ့ ချွေးအောင်းတာ ချွေးထုတ်တာနဲ့ ပတ်သက်လို့တင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ချွေးအောင်းတာ ချွေးထုတ်တာနဲ့ပတ်သက်လို့ မတင်ပြခင် အာယုဇ္ဈာ ဆေးပညာ (ဆေးပညာနယ်) ဆေးပညာမှာ ပဋိကမ္မ ဆိုတဲ့ဝေါဟာရလေးတစ်ခုကို ရှင်းပြလိုပါတယ်။ ပဋိကမ္မက ပါဉိဘာသာစကားဖြစ်ပြီး ငါးပါးသော အပြုအမူ ဆောင်ရွက်ချက်လို့ အမိပါယ်ရပါတယ်။ အဲဒီ ငါးပါးသော အပြုအမူ ဆောင်ရွက်ချက်တွေကတော့ ဝမ်းနှစ်ခြင်း၊ အန်ဆေးကျွေးခြင်း၊ ချွေးအောင်းခြင်း၊ ဆီလိမ်းခြင်း၊ ကြပ်ထုပ်ထိုးခြင်းတို့ပါဘဲ။ ချို့ကျမ်းတွေမှာ အကြောင်းပြခြင်း ဆိုတဲ့ကမ္မကို ထည့်ပြီး ဆွဲကမ္မ လို့ဆိုကြပါတယ်။ မျက်စည်းခတ်တာ နှာရှု အခိုးရှုတာတွေလည်း ဆေးကုသရာမှာ ကမ္မအဖြစ် ဆိုကြပါသေးတယ်။ အခုတင်ပြတဲ့ အထွက် ဝမ်းနှစ်တာ အန်ဆေးတာတို့ကို ခန္ဓာကိုယ်တွင်း ကုထုံးပါဉိလို အော်တွက်မှုတ်ပြီး ကျို့တာတွေ ကို အပြင်ကုထုံး ဗဟိုဒွဲကမ္မလို့ သတ်မှတ်ပါတယ်။ ဒေသနာနာယဆေးပညာမှာ တောော ဝါယောနဲ့ အာကာသင်္ကာရင် ချွေးအောင်းပေးလေ့ ရှိပါတယ်။ ချွေးအောင်းတယ်ဆိုတာ ခန္ဓာကိုယ်တွင်းပိုင်း က ဒေါသ ဓာတ်မလ အညွစ်အကြေးတွေကို အခိုးအငွေးအဖြစ် ပြောင်းလဲပြီး ခန္ဓာကိုယ်ပြင်ပကို မလ အညွစ်အကြေးတောါကို စွန့်ထုတ်ပစ်တဲ့ ကုထုံးပါ ဒါပေမဲ့နေမကောင်း ထိုင်မသာဖြစ်တိုင်း ချွေးမအောင်းသင့်ပါဘူး။ သာမန်ဖျားတဲ့သူဟာ ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲတာ ချွေးင်းတာ ကိုယ်ပူတာ ချေဖျား လက်ဖျားအေးတာ အစားပျက် အအိပ်ပျက်တာတွေကို ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒီတစ်ခါမှာ ဆေးသောက်လိုက်လို့ အခိုးအာကာသရပြီး ချွေးလေးတစ်စိစိ ထွက်သွားရင် သက်သာ သွားတတ်ပါတယ်။

မေ:---- ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာမ ဒါနဲ့ချွေးအောင်းသင့် မသင့်ကိုလည်း ပြောပြပေးပါရင့်။

ဖြေ--- လူခန္ဓာကိုယ်ထဲက ချွေးဟာ ဥတုရာသီအလိုက် ချွေးထွက်များတာနည်းတာ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ နွေးအခါမှာ ချွေးထွက်များပြီး မိုးနဲ့ဆောင်းမှာ ချွေးထွက် နည်းတတ်ပါတယ်။ ဒါသဘာဝဘဲ အနာရေားဝါဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ ချွေးအောင်းသင့်မသင့် စိစစ်ဖို့တော့လိုပါတယ်။ တစ်ဆက်တည်းအောင်း သင့်တဲ့ရောဂါများကို တင်ပြရမယ်ဆိုရင် အဖေားအဖျား၊ လေငန်း၊ လိပ်ခေါင်း၊ ထုံကျဉ်း၊ အဆစ်ရောင်း၊ ဂရင်ဂျီနာ၊ ငှက်ဖျား၊ ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲ၊ အကြောတက် စတဲ့ရောဂါမျိုးတွေမှာ ချွေးအောင်းပေးနိုင်ပါတယ်။ ဒီလို ချွေးအောင်းတဲ့အခါမှာ ခြေ၊ လက် အထက်၊ အောက်သွေးညီရပုံမယ်။ အော်တွေ ဗဟိုဒွဲပထဝီ နှစ်ပါးအေားကောင်းရပုံမယ်။ ပင်ကိုယ် ပါတ်ခံအားလည်း ရှိရပုံမယ်။ အရွယ်လည်းကောင်းပြီး ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းပိုင်းမှာ (အသည်း၊ အဆူတ်၊ ကျောက်ကပ်) စတဲ့ရောဂါတွေ ကင်းစင်နေတဲ့သူဖြစ်ရပုံမယ်။ ဒါဆိုရင် မနက် (၁၀)နာရီ ကနေ မွန်းလွှဲ (၂) နာရီအတွင်း ချွေးအောင်းပေးနိုင်ပါတယ်။ ချွေးအောင်းပြီးရင်း လေစိမ်း အတိုက်

မခံရပါဘူး။ ပန်ကာလေ၊ ယပ်လေ၊ မခံရသလို လေအေးပေး စက်တပ်ဆင်ထားနေတဲ့ အခန်းထဲမှာလည်း မနေသင့်ပါဘူး။

ချွေးအောင်းတဲ့အခါ အထူးသတိထားရမယ့် အခြေအနေမျိုးကိုလည်း ရှိပါသေးတယ်။ အဲဒီ အခြေအနေမျိုးမှာ ချွေးအောင်းမိရင် မလိုလားအပ်တဲ့ အကျိုးဆက်တွေ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပါတယ်။ ဥပမာအနေနဲ့ပြောရရင် မိုးအရမ်းအုံနေတဲ့ အချိန်မျိုး၊ မိုးရွာနေတဲ့ အချိန်မျိုး နှင့်ကျနေတဲ့ အချိန်မျိုးမှာ ချွေးမအောင်းရပါဘူး ဖြစ်နိုင်ရင် တစ်ရက်ခြား နှစ်ရက်ခြားပဲ ချွေးအောင်းသင့်ပါ တယ်။ ချွေးအောင်းတဲ့အခါ နှူး ဆံစာ၊ မျက်နှာပြင် နာသီးဖျား နာခေါင်းနှင့် ခြေသလုံးမှာ ချွေးထွက်ရင် ချွေးစုံလို့ သတ်မှတ်ပါတယ်။ ချွေးအောင်းပြီးရင် ရေမချိုးရပါဘူး။ သန္တရှင်းခြာက်သွေးတဲ့ တဘက်နဲ့ ခြာက်သွေးသွားအောင် သုတ်ပစ်ရပါမယ်။ တစ်ခါချွေးအောင်းရင် နာရီဝက်ထက်ပိုပြီး မကြာသင့်ပါဘူး။

မေ:----ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာမ ဆက်ရှင်းပြပါအုံးရှင်း

ဖြေ--- ဒါအပြင် နှုလုံးအားနည်းရင် ပန်းနာရှင်ကျပ်ရှိရင် သွေးအားနည်းရင် သွေးပေါင်ချိန် ၁၄၀/၉၀ မီလီမီတာ ပြေားထက်ကျော်နေရင် ၁၁၀/၇၀ အောက်လျော့နေရင် ချွေးမအောင်းသင့်ပါဘူး။ အသက်အချွေး ငယ်ချွေးနှင့်ယုံလှတဲ့ ကလေးသူငယ်တွေနဲ့ အသက် (၆၀) ကျော် (၇၀) အထက် သက်ကြီးချွေးအိုတွေလည်း ချွေးအောင်းခြင်းအတွက် ရှောင်ကြဉ်သင့်ပါလှပါတယ်။ အခု ဆက်လက်ပြီး ချွေးထုတ်နည်း ချွေးအောင်းနည်း အမျိုးမျိုးတို့ကို တင်ပြလိုပါတယ်။

မေ: --- ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာမ

ဖြေ---ချွေးအောင်းတဲ့အခါ နည်းအမျိုးမျိုးရှိပါတယ်။ မီးဖိုနဲ့ချွေးအောင်းတာ ရေနွေးငွေနဲ့ ချွေးအောင်းတာ၊ လျှပ်စစ်မီးနဲ့ချွေးအောင်းတာ အိပ်ရာထဲမှာ စောင်နဲ့ချော်းအောင်းတာ၊ ချွေးအောင်းတဲ့ကိုရိုယာနဲ့ ချွေးအောင်းတာ တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာနသုံး ဆေးတွေဖြစ်တဲ့ သွေးဆေးနီး၊ သဗ္ဗာဇာယျ၊ လေညှင်းကလပ်၊ သက်ရင်းကလပ်တို့လို ပူဗွင်းစေတတ်တဲ့ ဆေးမျိုးသောက်ပြီး ချွေးအောင်းတာစသည်ဖြင့် စုံလိုပါပဲ။ တိုင်းရင်းဆေးပညာမှာ ဆေးကုသတဲ့အခါ သက်ရင်းကြီး၊ ကွဲမ်းရွက်၊ ဝါးရွက်၊ ဖုံးမသိန်ရွက်၊ ကနဖော့ရွက်၊ ချင်းရွက်၊ ပတဲကော၊ ကြောင်ပန်းရွက်၊ မီသာလင်ရွက်၊ လင်းနေ စတာတွေနဲ့ ချွေးအောင်းပေးလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါကလည်းရောဂါအခြေအနေ ကိုလိုက်ပြီး ဆောင်ရွက်ရတာဖြစ်ပါတယ်။ များသောအားဖြင့် အဖျဉ်းရောဂါလူနာတွေ အဖောရောဂါသည်တွေကို ကနဖော့ရွက်၊ ဝါးရွက်၊ ကြောင်ပန်းရွက်တွေနဲ့ ချွေးအောင်းလေ့ရှိပြီး ကိုယ်လက်ညာင်းညာထုံကျဉ်း ကိုက်ခဲနေသူတွေလောင်းရောဂါ၊ လေဖတ်ရောဂါ

လူနာတွေကို သက်ရင်းကြီး၊ ကွမ်းရွက်၊ ဝါးရွက်၊ ဖုံးမသိန်ရွက် စတာတွေနဲ့ ချွေးအောင်းပေးလေ့ ရှိပါတယ်။

မေး--- ဒါဆိုဆရာမ ချွေးအောင်းရမဲ့ ရောဂါတွေကို သိထားမှုရမှာပေါ့နော် ဆရာမ။

ဖြေ---ဟုတ်တယ် ချွေးအောင်းတယ်ဆိုတာ လိုအပ်တဲ့ရောဂါတွေကို တနည်းအားဖြင့် သတ်မှတ်ထားတဲ့ ရောဂါတွေအတွက် ဆောင်ရွက်ရမဲ့နည်းစနစ်များ အတိုင်းအတိအကျ လိုက်နာမှ အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်ထွန်းမှာဖြစ်ပါတယ်။ ထပ်ပြီးတစ်ဆက်တည်း ဘယ်လို အခြေအနေမျိုးမှာ ဖြစ်ဖြစ် ခြေဖျားလက်ဖျားတွေသိပ်ပြီး အေးနေရင် အသက်ရှုမဝေရင် ရေမေတ်ရင် ချမ်းစိမ့်စိမ့်ဖြစ်နေရင် ခေါင်းအုံနေရင် သန်းဝေနေရင် ဆီးနည်းနည်းနဲ့ ခဏာခဏသွားရင်၊ ရုပ်လေးနေရင် လူအများစုကချွေးထွက်ပြီး ကိုယ်ကမထွက်ခဲ့ရင် ချွေးငါတ်တတ်တာမှို ဒီလက္ခဏာတွေပေါ်လာတဲ့ အခါ သတိထားဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ အခုလိုဖြစ်လာတဲ့အခါ ချင်းပါးပါး (၇) (၈) လွှာပြီး ကွမ်းရွက် (၄ - ၅)ရွက်နဲ့ ရေသင့်ယုံထည့်ပြီး ကျကျကျို့ပြီး ပူပူလေးသောက်ပေးရပါမယ်။ ဆေးသောက်ပြီး ချွေးအောင်းတာကလည်း ရောဂါအလိုက် ကုထုံးတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်ချွေးအောင်းတာဟာ သုံးတတ်ရင် ဆေးတစ်ပါးပါဘဲကွယ်။

မေး--- ချွေးအောင်းချွေးထုတ်တာကလည်း မြန်မာ့တိုင်းရင်း ဆေးပညာမှာ အလွန်အရေးပါတဲ့ ကုထုံးပဲနော် ဆရာမ။

ဖြေ--- ဟုတ်ပါတယ် မြန်မာ့ တိုင်းရင်းဆေးပညာမှာ အလွန်အရေးပါတဲ့ ကုထုံးတစ်ရပ်ဖြစ်တဲ့ ချွေးအောင်းတာကို နည်းစနစ်မှန်မှန်နဲ့ အခိုးအငွေ့ထုတ်ပေးနိုင်တဲ့ အာကာသဖွင့် ကုထုံးတစ်ရပ် ဖြစ် ဂရတစ်စိုက်ဆောင်ရွက်ကြမယ်ဆိုရင် မိမိတို့ရဲ့ကျန်းမာရေးကို အထိုက်အလျောက် ဆောင်ရွက်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအတွက် အရေးကြုံရင် အသုံးပြန်တဲ့ ချွေးအောင်းခြင်း ချွေးထုတ်ခြင်းကို ပြည့်သူပြည်သားအများသိရှိပြီး မိမိတို့ရဲ့ကျန်းမာရေးကို မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာနဲ့ စောင့်ရောက်နိုင်ကြပါစေလို့ ပြောကြားဆွေးနွေးတင်ပြလိုက်ရပါတယ်ကွယ်။

မေး---အခုလို မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေး ပညာအရ ချွေးထုတ်ခြင်း အကြောင်းကို ပြည့်ပြည့်စုစု တင်ပြသွားတဲ့ဆရာမကို ကျွန်းမတို့ မြန်မာ့အသံက အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်ရှုင်း။

ဖြေ ---ဆရာမကလည်း ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ကွယ်။